

Міжнародний комерційний арбітраж

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Господарське та адміністративне право і процес
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	I курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	120 годин/ 4 кредити ЄКТС
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лекції / Практичні / Семінарські: к.ю.н. старший викладач Перестюк Наталія Миколаївна, e-mail: natalia@perestyuk.com

Програма навчальної дисципліни

1 Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

«Міжнародний комерційний арбітраж» - це навчальний курс, покликаний розкрити діяльність різних способів і механізмів розв'язання комерційних спорів з іноземним елементом. В рамках курсу передбачається огляд переваг і недоліків міжнародного комерційного арбітражу, відмінностей між арбітражем і судовим процесом, огляд різних форм альтернативного вирішення спорів, розуміння суті арбітражних угод і видів арбітражу, впровадження міжнародних стандартів у міжнародному комерційному арбітражі, процедури міжнародного арбітражу, законодавства, що регулює арбітражний процес.

Метою вивчення курсу «Міжнародний комерційний арбітраж» є сприяння становленню сучасного правника шляхом вивчення основних понять, інститутів, доктрин, джерел міжнародного комерційного арбітражу; досягненню кращого розуміння студентами засад та процедур розв'язання міжнародних комерційних спорів, і, таким чином, підвищення рівня правової культури майбутніх юристів. Курс сприяє розвитку навичок творчо застосовувати теоретичні знання у практичній роботі; формуванню переконань та ціннісних орієнтацій студентів відповідно до основних принципів бізнесу у міжнародному масштабі; сприяє усвідомленню ролі та значення вирішення комерційних спорів шляхом міжнародного комерційного арбітражу.

Серед цілей вивчення курсу «Міжнародний комерційний арбітраж» зазначено таке: ознайомити студентів з основними проблемами правового регулювання у сфері діяльності міжнародного комерційного арбітражу; ознайомити з правовою природою арбітражної угоди, її змістом та формою; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці; дати чітке уявлення про статус арбітра та про процесуальні та матеріальні передумови розгляду спору міжнародним комерційним арбітражем; розкрити особливості розгляду спорів міжнародним комерційним арбітражем та процедуру оскарження його рішень (без перегляду по суті); зрозуміти порядок визнання та виконання рішень іноземних комерційних арбітражів; сприяти належному вивченню студентами основних інститутів міжнародного комерційного арбітражу.

Компетентності, які посилюються сертифікатною програмою.

Компетентності, які посилюються сертифікатною програмою

- 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 7)** — зокрема, щодо вимог тих чи інших положень арбітражної угоди та розуміння ризиків її недійсності при недотриманні таких вимог.
- 2. Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК 9)** — зокрема, розуміти неоднорідність підходів в різних країнах до правового регулювання розгляду та вирішення комерційних спорів з іноземним елементом в порядку арбітражу.
- 3. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (ФК 6)** — зокрема, щодо передачі спорів комерційного характеру на розгляд в порядку міжнародного комерційного арбітражного щодо ініціювання арбітражного розгляду, створення арбітражу, звернення за визнанням та дозволом на приведення до виконання арбітражного рішення.
- 4. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (ФК 7)** — зокрема, щодо правових підстав автономії волі сторін щодо використання альтернативних способів розгляду комерційних спорів, договірної природи компетенцій таких інституційних арбітражів, як Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України та Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України.
- 5. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (ФК 10)** — зокрема, під час правової кваліфікації, визначення суті правовідносин та встановлення змісту права, що підлягає застосуванню, при вирішенні комерційного спору з іноземним елементом в порядку арбітражу.
- 6. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів (ФК 11)** — зокрема, щодо арбітрабельності комерційного спору з іноземним елементом, особливостей розгляду спорів в порядку міжнародного комерційного арбітражу, оцінки подальшого звернення до виконання винесених арбітражних рішень

Очікувані результати навчання, які поглиблюються внаслідок опанування сертифікатною програмою

- 1. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (ПРН 8)** — зокрема, на користь вибору сторонами того чи іншого права, що підлягатиме застосуванню, як до самого комерційного договору з іноземним елементом, так і до укладеної арбітражної угоди.
- 2. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (ПРН 9)** — зокрема, в частині обґрунтування правової позиції при участі у слуханнях впродовж арбітражного розгляду спору.
- 3. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування (ПРН 16)** — зокрема, при зверненні з заявою про вирішення спору в порядку міжнародного комерційного арбітражу та
- 4. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування (ПРН 17)** — зокрема, стосовно відводу арбітра при вирішенні спору в порядку міжнародного комерційного арбітражу.
- 5. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (ПРН 19)** — зокрема, щодо свободи вибору іноземного інституційного арбітражу чи арбітражу “ad hoc” та встановлення змісту іноземного права, що підлягає застосуванню при вирішенні комерційного спору в порядку арбітражу.

Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Базою для вивчення навчальної дисципліни є знання, отримані студентами після вивчення основних дисциплін бакалаврату, зокрема: “Господарське право”, “Цивільне право”, “Міжнародне приватне право”, “Цивільне процесуальне право” та “Господарське процесуальне право”. Для належного освоєння матеріалу та набуття ряду навичок, корисних для подальшої практичної діяльності фахівця, бажано, щоб студент володів англійською мовою на рівні А2 або вище.

Дисциплін які базуються на результатах навчання з цього курсу, не передбачено.

2 Зміст навчальної дисципліни

1. Підстави для розгляду комерційних спорів в порядку арбітражу.
2. Арбітражна угода : поняття, види, правова природа, форма.
3. Порядок передачі спору на розгляд міжнародного комерційного арбітражу.
4. Право, що підлягає застосуванню.
5. Порядок розгляду комерційних спорів міжнародним комерційним арбітражем.
6. Підготовка до провадження у справі.
7. Формування складу арбітражу.
8. Рішення міжнародного комерційного арбітражу.
9. Порядок виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу.

3 Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Цірат А.Г. Міжнародний комерційний арбітраж : навч. посіб. / Г.А. Цірат. К.: Алерта, 2019. 410 с., текст посібника доступний за посиланням зі сторінки: <https://jvs.law/uk/novyny/publikatsiyi/navchalnij-posibnik-z-mizhnarodnogo-komertsijnogo-arbitrazhu/>
2. Міжнародний комерційний арбітраж: навч. посіб. / Юрій Білоусов [та ін.]; під ред. У. Гелльманна, В. М. Коссака. — Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. 203 с.
3. Міжнародне приватне право: підручник/ за ред. А.С.Довгерта і В.І. Кисіля. - 2 видання.- К.: Алерта, 2014.

Додаткова література:

4. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні / Під заг. ред. І.Г. Побірченка. - К.: ІнЮре, 2007. - 578 с.
5. Міжнародне приватне право: науково-практичний коментар Закону України/ А.С.Довгерт, В.І.Кисіль, - К.,2008.

Навчальний контент

4 Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

При викладанні навчальної дисципліни використовуються наступні групи методів навчання:

- 1) методи за джерелами знань – словесні (бесіда, лекція, інструктаж, робота з книгою, репродуктивний метод), наочні (демонстрація, ілюстрація), практичні (практична робота, вправи);
- 2) методи навчання за характером логіки пізнання (індуктивний, дедуктивний);
- 3) методи навчання за рівнем самостійної розумово-пізнавальної діяльності (проблемний виклад, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, метод проблемного викладання).

Лекція — це метод, за допомогою якого педагог надає структуровану теоретичну інформацію. Практична робота спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань, визначенні способу та тактики захисту інтересів кожної окремої сторони спору, складанні процесуальних документів належної форми та змісту.

Проблемний виклад передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу студентам у виділенні та "прийнятті" проблемного завдання, використанні словесних методів (лекції, пояснення) для активізації мисленнєвої діяльності студентів, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації.

5 Самостійна робота студента

Основним видом самостійної роботи студента в рамках курсу виступає опанування лекційного матеріалу та підготовка до практичних занять.

6 Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування лекцій є правом студента, на лекційних заняттях не відбувається контролю присутності. В ході лекції у студентів є можливість ініціювати обговорення того чи іншого питання в рамках розглядуваної тематики.

Обов'язковим для студента є участь у практичному/семінарському занятті, виконання модульної/домашньої контрольної роботи та присутність на занятті у день офіційного проведення заліку.

При підготовці до практичного/семінарського заняття студенти мають приділяти увагу матеріалу, зазначеному у плані відповідної лекції, а також іншим рекомендованим джерелам (в контексті того чи іншого практичного/семінарського заняття).

Відвідуваність і виконання завдань.

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим.

Перескласти пропущене практичне заняття рекомендується максимум через пару, так як освоєння подальшого матеріалу пов'язане з розумінням та освоєнням попередніх тем.

Відпрацювання пропущених занять відбувається у строки, встановлені викладачем з урахуванням теми пропущеного заняття, тобто може відбуватися на наступній парі за певним переліком практичних завдань.

На практичних заняттях можна користуватись технічними засобами, мобільними телефонами, ноутбуками при опрацюванні нормативно-правових актів.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання.

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів. Для цього потрібно звернутись до викладача в письмовій формі та очікувати відповідного роз'яснення.

Академічна доброчесність.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки.

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

7 Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Доповідь за темами з презентацією, написання рефератів згідно вимог викладача	10	5	2	10
2.	Участь у обговореннях та доповнення на практичних заняттях	10	2	5	10
3.	Складання проектів процесуальних документів	40	5	8	40
4.	Вирішення задач, розв'язання кейсів	30	5	6	30
6.	Модульна контрольна робота	10	10	1	10

Календарний рубіжний контроль

Метою проведення календарного рубіжного контролю є виявлення якості виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій	Перший	Другий
Термін	8-й тиждень	14-й тиждень
Умови отримання позитивного результату	10 балів	40 балів

Семестровий контроль

Можливість отримання оцінки “автоматом”: так, для студентів, які виконали умови допуску до заліку і мають рейтинг ≥ 60 балів.

Обов’язкові умови допуску до заліку
Виконання МКР
Поточний рейтинг RD ≥ 40

Залік проходить за умовами м’якого РСО (попередні бали додаються).

Залік проходить в режимі співбесіди за теоретичними питаннями курсу.

Здобувач має дати відповідь на 2 залікових питання зі списку, кожне оцінюється у 30 балів.

Приклад рейтингу:

40 (мінімальний поточний рейтинг для допуску до заліку) +30 + 30 = 100.

Ваговий бал	Критерій оцінювання
26-30	Здобувач володіє матеріалом на високому рівні (проаналізував наукові джерела, судову практику, може сформулювати актуальні правові проблеми та підходи до правового регулювання)
21-25	Здобувач опрацював матеріали лекцій, додаткову літературу, вільно володіє матеріалом, вірно відповідає на питання, підтримує дискусію.
16-20	Здобувач опрацював лише матеріали лекцій добре володіє матеріалом, вірно відповідає на питання.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: старший викладач, к.ю.н. Перестюк Наталія Миколаївна

Ухвалено кафедрою інформаційного, господарського та адміністративного права (протокол №13 від 18.06.2021).